

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 376/2023-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Jany Laššákovej a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] Česká republika, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Jozef Holič s. r. o., Poľovnícka 4, Bernolákovo, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Jozef Holič, proti uzneseniam Krajského súdu v Bratislave č. k. 49Cb/24/2000-1405 z 8. marca 2023 a č. k. 49Cb/24/2000-1419 zo 14. apríla 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. júna 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a „*práva na mimoriadne použitie ustanovenia § 257 CSP*“ uzneseniami všeobecného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie. Súčasne navrhuje, aby mu ústavný súd priznal finančné zadosťučinenie 10 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutých uznesení vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 49Cb/24/2000 domáhal určenia vlastníctva a vydania veci. Krajský súd ako súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 49Cb/24/2000-118 z 19. marca 2019 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) rozhodol tak, že prvým výrokom žalobu v celom rozsahu zamietol, druhým výrokom priznal žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a tretím výrokom rozhodol, že žalovanému v 2. rade nárok na náhradu trov nepriznáva. Na základe odvolania sťažovateľa Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako odvolací súd rozsudkom č. k. 2Obo/10/2019-1251 z 28. januára 2021 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) rozsudok krajského súdu potvrdil a nárok na náhradu trov odvolacieho konania žalovaným v 1. a 2. rade nepriznal. Sťažovateľ podal proti rozsudku

najvyššieho súdu dovolanie, ktoré najvyšší súd uznesením sp. zn. 2ObdoV/2/2021 z 29. septembra 2022 odmietol ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) a f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keďže nezistil existenciu vád zmätočnosti v zmysle § 420 písm. a), d) a f) CSP, zároveň rozhodol o trovách konania tak, že žalovanému v 1. rade priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie. Napadnutým uznesením č. k. 49Cb/24/2000-1405 z 8. marca 2023 krajský súd prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka rozhodol, že sťažovateľ je povinný zaplatiť žalovanému v 1. rade náhradu trov dovolacieho konania v celkovej sume 1 088,12 eur na účet právneho zástupcu žalovaného v 1. rade, a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd napadnutým uznesením č. k. 49Cb/24/2000-1419 zo 14. apríla 2023 tak, že sťažnosť zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Proti napadnutým uzneseniam krajského súdu o výške náhrady trov dovolacieho konania podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej opísal skutkový a právny priebeh konania vo veci samej, no vo vzťahu k právnej argumentácii a dôvodom jej podania ju koncipoval značne neprehľadne a nezrozumiteľne. Z obsahu ústavnej sťažnosti možno vo vzťahu k napadnutým uzneseniam krajského súdu vyvodiť to, že sťažovateľ namieta, že napriek právoplatnosti výroku o povinnosti na náhradu trov dovolacieho konania mal krajský súd skúmať to, či priznanie konkrétnej sumy náhrady trov konania je spravodlivé a nie je v rozpore s vyššou a nadradenou normou, ktorou je „ústava, Dohovor, Listina a Charta“. Podľa sťažovateľa súd poprel účel a význam ustanovení o priznaní trov dovolacieho konania a v namietanej veci vydal rozhodnutie, ktoré je neakceptovateľné, neudržateľné a nespravodlivé. Sťažovateľ tiež uvádza, že plný úspech žalovaného v 1. rade bol dosiahnutý po porušení práva na spravodlivý proces.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv uznesením z 8. marca 2023:

4. Ústavný súd stabilne vo svojej judikatúre týkajúcej sa otázky právomoci ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy uvádza, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

5. Sťažovateľ mal k dispozícii osobitný prostriedok procesnej obrany na ochranu označených práv proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom, a to sťažnosť, ktorú aj využil. O tejto sťažnosti rozhodol senát krajského súdu uznesením zo 14. apríla 2023, čo v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých

zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

III.2. K namietanému porušeniu práv uznesením zo 14. apríla 2023:

6. Ústavný súd uvádza, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania [čl. 127 ods. 1 ústavy, § 39 ods. 3 a 4, § 43 a § 123 zákona o ústavnom súde, ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 124 a § 132 zákona o ústavnom súde]. V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu.

7. Ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy. Dôvody ústavnej sťažnosti majú byť formulované tak, aby zodpovedali obsahu a významu označených základných práv alebo slobôd. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti je podstatnou (osobitnou) náležitosťou ústavnej sťažnosti a od jeho kvality sa v podstate odvíja možnosť prieskumu ústavného súdu. Jej nedostatok spravidla vedie ústavný súd k záveru o odmietnutí ústavnej sťažnosti.

8. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu je potrebné uviesť, že ústavná sťažnosť sťažovateľa sa vyznačuje absenciou podstatnej náležitosti, ktorou je zmysluplné a ústavnoprávne relevantné odôvodnenie opreté o právne relevantné a logické súvislosti, ktoré by poskytli nevyhnutný základ kvalifikovaného návrhu spôsobilého iniciovať konanie o ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom. Samotný subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho práv alebo ním predostretý nesúhlas s rozhodnutím príslušného orgánu, ako je to v tomto prípade, nie je pritom dostatočným dôvodom na vyvodenie záveru o ústavnej neudržateľnosti napadnutého rozhodnutia, resp. o porušení základných práv a slobôd. Sťažovateľ bez relevantnej súvislosti namieta porušenie označených práv garantovaných ústavou či dohovorom napadnutým uznesením krajského súdu, no z jeho argumentácie vôbec nevyplýva dôvod, pre ktorý by malo byť predmetné rozhodnutie v rozpore s jeho základnými právami. Za takýto dôvod nemožno považovať ani všeobecné frázy o neakceptovateľnosti, neudržateľnosti či nespravodlivosti napadnutého uznesenia. Takto koncipovaný obsah ústavnej sťažnosti napriek kvalifikovanému právnenému zastúpeniu nespĺňa zákonom požadovanú náležitosť, a to odôvodnenie návrhu (§ 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde) v podobe konkrétnych skutkových a právnych dôvodov, pre ktoré malo podľa sťažovateľa k porušeniu jeho práv dôjsť [§ 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde].

9. Absencia zmysluplného, ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca ústavnej sťažnosti tak zabraňuje ústavnému súdu posúdiť opodstatnenosť ústavnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu krajského súdu a možnosť jej prijatia v tejto časti na ďalšie konanie a spôsobuje nedostatok zákonom ustanovenej náležitosti podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde. Za uvedenej situácie nie je možné uvažovať o výzve sťažovateľovi podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde na odstránenie uvedeného nedostatku. Ide totiž o neodstrániteľný nedostatok ústavnej sťažnosti, čo aj so zreteľom na kvalifikované právne

zastúpenie sťažovateľa advokátom viedlo ústavný súd k jej odmietnutiu v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (IV. ÚS 91/2018, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020, III. ÚS 611/2021, II. ÚS 244/2022, II. ÚS 379/2022).

10. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

11. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite jeho ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. augusta 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu